

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Aen-Merckingen Van Den Eerw. P. Cornelius Hazart,
Priester der Societeyt Jesv.**

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1662

Tweede uyt-vlucht.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71393)

verdraghen hebben, t'ghene van godloosheyt was ver-
vrent.

Waerom dan dit niet ghevolght t'ghene van-
de godloosheyt was verbrent? waerom niet
ghevolght den gemeenen gront-veghel der ghe-
leerde: Dat men het misbruijck wech neme, en dat hee
goet ghebruijck blijve? Indien der misbruijckent
sijn bygekomen (soo ghy seght sonder reden) hoest
ghy die misbruijcken niet wech nemen / ende
enckelijck het goet ghebruijck vande oude Chri-
stenen opnemen/ende continueren?

Tweede uyt-vlucht.

Neen/seggt Domine Cabelsau in sijn Catholijcke
Vvaerheyt pag. 223. De byvallende supersticien,
ende religieuse vereeringhen, die allenskens daer on-
trentia ghekomen, ende tot den hoochsten trap op-
gheklommen sijn, hebben ghemaect, dat men in de
Retormatie de kruycen gantsch heeft af-schaffen, ende
uytroeijen moeten, als certijns ghedaen heeft Hiskias
met de koperen slanghe.

Maer ick segghe dat de misbruijcken (soo ghy
die noemt) gheene ghenoechsame redenen sijn/
om het goet ghebruijck te verwerten / dies re-
min/om dat ghy selbe bekennt/dat sy waer byval-
len, of toevallen en sijn / want alsoo konnen sy
lichtelijck van t'goet ghebruijck afgesondert
worden/om dat de toeballen / de sake self niet en
sijn.

Ten anderen: Waerom en hebt ghy dese goede
ghetwoonte/ ofte het ghebruijck niet behouden
ouder de heydnen in Brasilien, ofte eenighe an-
dere Indische landen daer ghy uwe sterckten
hebt onder de heydnen? is het daer niet soo een
staet/als het eertijts was by de oude Christenen
wanneer sy deurgacns ghemenghelt waren on-
der de heydnen. bekennt ghy niet dat alsdan dit
ghebruyck van kruyden te maken / was tot een
recc.

reacken van het Christen gheloove, ofte soo Samuel Veltius seyt pag. 245. De Our-vaders riepen aen (onder de Heydenen verkeerende) de tegenwoordicheyt kracht, ende salich-makende werckinge *Christi*: sy beleeden dat hare professie te sijn, sulcx van *Christo* te hebben, ende dat beteekenden sy in het teekenen van t' kruys. Choont dit oock aen de Heydenen / nae de goede ghewoonte der oude Christenen / ende onse misbruycken (soo ghy die verkeerdelijck noemt) en sullen u in t'winste niet konnen hinderen.

Du dan blijkt booz de oogh / dat ghelyeden dit our ghebruyck sonder eenighe reden hebt afghebroken: t'is oock ghelwis / dat den Apostael Iulianus ober het spotten met dit ghebruyck / dooz Cyrillum een recht sinlich Bisschop berispt is geweest: Cyrillus steent oock / al swijgende toe / dat de Christenen t'zinnen tijde de kruspen eerden / veel meer dan valt dese berispinge op de ghene / die niet alleen het selve ghebruyck sonder eenighe reden / gantsch hebben afghe schast / ende uptighe-roept / maer oock berfoept / ende berwozpen het eeren des krusps / noemende ons / met *Iulianus*, Ellendige menschen, sae asgodische / om dat wy t' selve plegen met de oude Christenen.

Wat het bzeken vande koperen slanghe belanght / dooz den koninck Ezechias ghedaen / en heeft met dese sake gheene ghelijckenisse: Want t'is ghelwis / dat de Joden / ontrent het eeren van dese slanghe / plichtich waren van asgoderpe: Wy gheenens niet in opsicht van t' krusps: want alhoewel Partye ons in dit stuck met geweld wil van soodanighen grontwel beschuldighen, tot noch toe hebben wy liever te ghelooben onse eyghen gheinoederen / die ons van contrarie overrugghen / dan al het ydel snateren / ende teghen-roepen van Partye.

Daer en is dan gheene ghelijckenisse tusschen het kruys / ende de kopere slanghe, want het kruys, is het instrument van onse verlossinghe / dooz het welck Christus ghetrompbeert heeft ober de werelt:

relt:

reft; en den dubbel, welck uptnemende weldaet/
 soo een Chyften mensch noyt vergeten mach/ende
 de het kruys hem daer van indachrich maecht/tes
 contraxten de koperen slange, nu nergens meer
 toe nut was/ soo ist wat anders de koperen slan-
 ge wech te nemen/ als t'kruys.

Derde uytvlucht.

Dit ghebyuck / seght Samuel Veleius pag. 246.
 en is niet ghesondeert in schrifture / maer
 een enckele menschelijke insertinghe.

Laet het ons soo nemen. Maer ick braghe / of
 den ouden Cyrillus dit mede booz een mensche-
 lijcke insertinghe heeft ghehouden / of niet? soo
 niet? soo heeft hy van ghe-meent / dat het in schri-
 ture ghesondeert was : soo sijn wy van sijn / ende
 onse ghetwoonte gaet vast; Want ick hebbe liever
 aen dien Out vader te ghelooven / als aen de
 Nieuwe Predikanten: hielt het Cyrillus booz eene
 menschelijke insertinghe: dies niet regensstaende
 en heeft hy Iulianum niet laten te berispen / ende
 booz godloos te houden / om dat hy met dese
 menschelijke insertinge spottede : soo moet dan
 noch dese berispinge vallen op onse Partye, die dit
 ghebyuck / seggende dat het eene menschelijke
 insertinge is/ heeft verworpen.

§. II.

Het tweede stuck van Julianus raeken-
 de het eeren der Martelaren ende
 hare graven.

De wijle wy van dit stuck boven hebben
 ghehandelt in het derde Capittel §. 1. ende 2.
 Item, in het vierde Capittel §. 1. sal my hier
 te